TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO
TẠI ĐÀ NẴNG

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Bản án số: 124/2023/DS-PT
Ngày 22 - 5 - 2023
V/v: *"Tranh chấp về di chúc; yêu cầu hủy văn bản khai nhận di sản thừa kế; hủy Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất"*

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI ĐÀ NẴNG

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn Tấn Long

Các Thẩm phán: Ông Vũ Thanh Liêm

Ông Nguyễn Tấn Trường

- Thư ký phiên tòa: Bà Văn Thị Mỹ Thảo - Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng: Ông Nguyễn Chiến - Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Ngày 22-5-2023, tại Điểm cầu trung tâm tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng và điểm cầu thành phần tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Lắk. Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng xét xử phúc thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số 41/2022/TLPT- DS ngày 18 tháng 3 năm 2022 về *"Tranh chấp về di chúc; yêu cầu hủy văn bản khai nhận di sản thừa kế; hủy Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất"*.

Do Bản án dân sự sơ thẩm số 01/2022/DS-ST ngày 07-01-2022 của Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Lắk bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 2084/2023/QĐXX-PT ngày 28 tháng 4 năm 2023, giữa các đương sự:

1- Nguyên đơn: Bà Đinh Thị B, sinh năm 1960; địa chỉ: A Q, phường T, thành phố B, tỉnh ĐắkLắk.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Nguyễn Mai H, sinh năm 1959 (Văn bản ủy quyền ngày 02/02/2021); địa chỉ: số A L, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk; có đơn xin xét xử vắng mặt.

2- Bị đơn:Chị Đinh Thị Ly Ly A, sinh ngày 13-12-1999; nơi đăng ký hộ khẩu thường trú và địa chỉ liên lạc: 5 N, phường B, Quận C, thành phố Hồ Chí Minh; nơi khai ở: Số C P, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk; có mặt.

3- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

3.1- Sở Tài Nguyên và Môi trường tỉnh Đ;

Người đại diện theo pháp luật: Ông Trần Đình N - Chức vụ: Giám đốc; địa chỉ: số D P, phường T, thành phố B, tỉnh ĐắkLắk.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Hoàng Xuân P - Chức vụ: Giám đốc Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B (Văn bản ủy quyền ngày 12/3/2021); địa chỉ: số C T, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk; có đơn xin xét xử vắng mặt.

3.2- Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B, tỉnh Đắk Lắk;

Người đại diện theo pháp luật: Ông Hoàng Xuân P - Chức vụ: Giám đốc; địa chỉ: Số C T, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk; có đơn xin xét xử vắng mặt.

3.3- Văn phòng Công chứng Đ;

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Phạm Xuân B1 - Nhân viên Văn phòng Công chứng Đ (văn bản ủy quyền ngày 18/03/2021); địa chỉ: số C N, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk; có đơn xin xét xử vắng mặt.

3.4- Phòng Công chứng số 1, tỉnh Đắk Lắk.

Người đại diện theo ủy quyền: Bà Trần Thị Thu T - Công chứng viên Phòng Công chứng số 1, tỉnh Đắk Lắk (văn bản ủy quyền ngày 24/03/2021); địa chỉ: Số D T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk; có đơn xin xét xử vắng mặt.

3.5- Bà Trần Thị Kim L, sinh năm 1967; địa chỉ: 5 N, phường B, Quận C, thành phố Hồ Chí Minh; có đơn xin xét xử vắng mặt

3. 6- Công ty Cổ phần B2; địa chỉ: 2 K, phường B, Quận D, Thành phố Hồ Chí Minh; vắng măt.

Người đại diện theo ủy quyền: Bà Trần Thị H1 - Trưởng phòng pháp chế (Văn bản ủy quyền ngày 02/11/2020); địa chỉ: P Tòa nhà A Chung cư T, phường K, quận H, thành phố Hà Nội.

3.7- Bà Bùi Thị Phương L1; địa chỉ: Số A L, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk; vắng mặt.

3.8- Ông Nguyễn Văn M; địa chỉ: số F N, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk; vắng.

3. 9- Ông Đinh Văn T1; địa chỉ: số A Q, thành phố B, tỉnh ĐắkLắk; vắng mặt.

4. Người kháng cáo*:* Bị đơn chị Đinh Ly Ly A1, có mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

[1] Theo Bản án sơ thẩm, nội dung vụ án tóm tắt như sau:

Ông Đinh Văn C (sinh năm 1963, mất ngày 24/02/2019) có người chị ruột là bà Đinh Thị B, người em ruột là ông Đinh Văn T1. Ông C có 01 người con với bà Trần Thị Kim L là chị Đinh Ly Ly A1 (sinh năm 1999). Ông Đinh Văn C là chủ sử dụng 08 thửa đất, gồm:

- Thửa đất số D19, tờ bản đồ Độc Lập, diện tích 45,4 m^2; địa chỉ: Khu tái định cư C, tỉnh Đắk Lắk, đã được Ủy ban nhân dân (sau đây viết tắt là UBND) thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BB 778232 ngày 04/03/2011, cho hộ ông Đinh Văn C.

- Thửa đất số 113, tờ bản đồ số 19, diện tích 156,2 m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, đã được UBND thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số AD 579134 ngày 14/12/2005, cho hộ ông Đinh Văn C.

- Thửa đất số 45, tờ bản đồ số 19, diện tích 26,3 m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, đã được UBND thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số AI 530086 ngày 24/9/2007 cho hộ ông Nguyễn Văn H2 và bà Nguyễn Thị T2, được Văn phòng đăng ký quyền sử dụng đất chỉnh lý biến động chuyển nhượng cho ông Đinh Văn C vào ngày 30/12/2008.

- Thửa đất số 31, tờ bản đồ số 9, diện tích 26,6 m^2 và nhà ở trên đất;địa chỉ: 5 N, phường B, Quận C, thành phố Hồ Chí Minh, đã được UBND thành phố H cấp Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 70105031145 ngày 29/10/2001 cho ông Nguyễn Văn V và bà Dương Thị N1; được Trung tâm thông tin Tài nguyên Môi trường và Đăng ký nhà đất thành phố H chỉnh lý biến động chuyển nhượng cho ông Đinh Văn C ngày 03/10/2007.

- Thửa đất số 156, tờ bản đồ số 17, diện tích 28,7m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, đã được UBND thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác số BK 895991 ngày 27/11/2012 cho ông Đinh Văn C.

- Thửa đất số 131, tờ bản đồ số 17, diện tích 124,3m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, đã được UBND thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác số BB 778013 ngày 16/02/2011, được Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B chỉnh lý biến động ngày 10/11/2014 cho ông Đinh Văn C.

- Nhà và đất tại địa chỉ I L, phường T, thị xã B (nay là thành phố B), tỉnh Đắk Lắk, diện tích 179,2m^2 theo Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà số 22/CNSH do Sở Xây dựng tỉnh Đ cấp ngày 20/01/1994.

- Nhà và đất tại địa chỉ A N, phường T, thị xã B (nay là thành phố B), tỉnh Đắk Lắk, diện tích 143,8m^2 theo Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà số 40/CNSH do Sở Xây dựng tỉnh Đ cấp ngày 26/02/1994.

Ngày 11/7/2013, ông Đinh Văn C đã lập Di chúc với nội dung: Sau khi ông Chu m thì toàn bộ 08 quyền sử dụng đất nêu trên để lại cho bà Đinh Thị Bích . Trường hợp bà B có xảy ra sự cố ngoài ý muốn không còn điều kiện để hưởng theo di chúc thì toàn bộ các tài sản nói trên để lại cho em trai là ông Đinh Văn T1. Di chúc trên được Phòng Công chứng số 1, tỉnh Đắk Lắk chứng nhận số công chứng 01853 quyển số 01TP/CC-SCC/HĐGD ngày 11/7/2013.

Trong thời gian từ khi lập di chúc cho đến trước khi chết, ông C đã chuyển nhượng quyền sử dụng 04 thửa đất, còn lại 04 quyền sử dụng đất như sau:

- Thửa đất số D19, tờ bản đồ Độc Lập, diện tích 45,4 m^2; địa chỉ: Khu tái định cư C, tỉnh Đắk Lắk, đã được UBND thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BB 778232 ngày 04/03/2011, cho hộ ông Đinh Văn C.

- Thửa đất số 113, tờ bản đồ số 19, diện tích 156,2 m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, đã được UBND thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số AD 579134 ngày 14/12/2005, cho hộ ông Đinh Văn C.

- Thửa đất số 45, tờ bản đồ số 19, diện tích 26,3 m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, đã được UBND thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số AI 530086 ngày 24/9/2007 cho hộ ông Nguyễn Văn H2 và bà Nguyễn Thị T2, được Văn phòng đăng ký quyền sử dụng đất chỉnh lý biến động chuyển nhượng cho ông Đinh Văn C vào ngày 30/12/2008.

- Thửa đất số 31, tờ bản đồ số 9, diện tích 26,6 m^2 và nhà ở trên đất;địa chỉ: 5 N, phường B, Quận C, thành phố Hồ Chí Minh, đã được UBND thành phố H cấp Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 70105031145 ngày 29/10/2001 cho ông Nguyễn Văn V và bà Dương Thị N1; được Trung tâm thông tin Tài nguyên Môi trường và Đăng ký nhà đất thành phố H chỉnh lý biến động chuyển nhượng cho ông Đinh Văn C ngày 03/10/2007.

Ngày 24/02/2019, ông Chu c; bà Đinh Thị B là người giữ bản gốc Giấy chứng nhận quyền sử dụng của 04 tài sản trên. Bà B quản lý 03 thửa đất ở thành phố B, hiện đang cho người khác thuê sử dụng và ở nhờ. Nhà đất tại địa chỉ 5 N, phường B, Quận C, thành phố Hồ Chí Minh hiện đang do bà L và chị Đinh Ly L2 A sử dụng.

Ngày 22/11/2019, chị Đinh Ly L2 A báo với Công an phường G, quận P, thành phố Hồ Chí Minh về việc mất 04 Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất trên của ông Đinh Văn C khi đang lưu thông trên đường P, phường G, quận P, thành phố Hồ Chí Minh.

Tháng 3/2020, chị Đinh Ly L2 A làm hồ sơ cấp lại Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với 03 thửa đất ở thành phố B, Đắk Lắk.

Ngày 16/9/2020, Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ ban hành Quyết định số 457/QĐ-STNMT về việc hủy bỏ giá trị pháp lý của Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số AD 579134 do UBND thành phố B cấp ngày 14/12/2005 cho hộ bà Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C (chết); đồng thời, cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CV 616171 cho hộ bà Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C (chết) đối với thửa đất số 113, tờ bản đồ số 19, diện tích 156,2 m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

Ngày 08/10/2020, Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ ban hành Quyết định số 505/QĐ-STNMT về việc hủy bỏ giá trị pháp lý của Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất có số BB 778232 do UBND thành phố B cấp ngày 04/03/2011 cho hộ chị Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C (chết); Quyết định số 506/QĐ-STNMT về việc hủy bỏ giá trị pháp lý của Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất có số AI 530086 do UBND thành phố B cấp ngày 24/9/2007 cho chị Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C (chết). Đồng thời, cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CU 492432 cho hộ chị Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C (chết) đối với thửa đất số 400 (cũ D19) tờ bản đồ số 6 (cũ Độc Lập), diện tích 45,4 m^2, địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk; Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CV 616574 cho bà Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C (chết) đối với thửa đất số 45, tờ bản đồ số 19, diện tích 26,3 m^2; địa chỉ: Phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

Ngày 23/12/2020, chị Đinh Ly L2 A có lập Văn bản khai nhận di sản thừa kế đối với 03 quyền sử dụng đất này của ông Đinh Văn C, được Văn phòng Công chứng Đ công chứng theo số 018272, quyển số 12TP/CC-SCC/HĐGD. Ngày 30/12/2020, Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B đã chỉnh lý biến động để thừa kế cho chị Đinh Ly Ly A1 đối với 03 quyền sử dụng đất trên.

- *Nguyên đơn trình bày:*

Ngày 24/02/2019, ông Đinh Văn C mất. Bà Đinh Thị B là người quản lý các tài sản trên, hiện đang cho người khác thuê và ở nhờ. Trước khi mất ông C không dặn dò gì cho chị em trong gia đình về việc có vợ con, ông C có giấy chứng nhận độc thân. Tuy nhiên, vào ngày 30/01/2021, bà B được biết có một người là đại diện theo ủy quyền của bà tên là Đinh Ly Ly A1 tự xưng là con của ông C, chị Ly Ly A1 đã tự ý đi làm trích lục khai tử cho ông C và làm Văn bản khai nhận di sản 03 tài sản trên. Hiện 03 tài sản trên đã được Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất mới cho chị Đinh Ly Ly A1.

Do đó, bà Đinh Thị B đề nghị Tòa án:

+ Công nhận di chúc ngày 11/7/2013 của ông Đinh Văn C có hiệu lực pháp luật với 04 tài sản còn lại của ông C, gồm:

Thửa đất số D19, tờ bản đồ Độc Lập, diện tích 45,4 m^2; địa chỉ: Khu tái định cư C, tỉnh Đắk Lắk, đã được UBND thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử

dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BB 778232 ngày 04/03/2011, cho hộ ông Đinh Văn C.

Thửa đất số 113, tờ bản đồ số 19, diện tích 156,2 m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, đã được UBND thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số AD 579134 ngày 14/12/2005, cho hộ ông Đinh Văn C.

Thửa đất số 45, tờ bản đồ số 19, diện tích 26,3 m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, đã được UBND thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số AI 530086 ngày 24/9/2007 cho hộ ông Nguyễn Văn H2 và bà Nguyễn Thị T2, được Văn phòng đăng ký quyền sử dụng đất chỉnh lý biến động chuyển nhượng cho ông Đinh Văn C vào ngày 30/12/2008.

Thửa đất số 31, tờ bản đồ số 9, diện tích 26,6 m^2 và nhà ở trên đất; địa chỉ: 5 N, phường B, Quận C, thành phố Hồ Chí Minh, đã được UBND thành phố H cấp Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 70105031145 ngày 29/10/2001 cho ông Nguyễn Văn V và bà Dương Thị N1; được Trung tâm thông tin Tài nguyên Môi trường và Đăng ký nhà đất thành phố H chỉnh lý biến động chuyển nhượng cho ông Đinh Văn C ngày 03/10/2007.

+ Hủy văn bản khai nhận di sản thừa kế ngày 23/12/2020 của chị Đinh Ly Ly A1, đồng thời giải quyết hậu quả của việc tuyên hủy văn bản này như sau:

Hủy Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số CU 492432 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 08/10/2020 cho hộ bà Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C đối với thửa đất số 400 (cũ D19), tờ bản đồ số 6 (cũ độc lập), diện tích 45,4m^2, đã được Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B chỉnh lý biến động để thừa kế cho bà Đinh Ly L2 A ngày 30/12/2020.

Huỷ Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số CV 616574 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 08/10/2020 cho bà Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C đối với thửa đất số 45, tờ bản đồ số 19, diện tích 26,3m^2, đã được Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B chỉnh lý biến động để thừa kế cho bà Đinh Ly L2 A ngày 30/12/2020.

Huỷ Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số CV 616171 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 16/9/2020 cho hộ bà Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C đối với thửa đất số 113, tờ bản đồ số 19, diện tích 156,2m^2, đã được Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B chỉnh lý biến động để thừa kế cho bà Đinh Ly L2 A ngày 30/12/2020.

- Bị đơn trình bày:

Chị Đinh Ly Ly A1 là con ruột của ông Đinh Văn C và bà Trần Thị Kim L; là hàng thừa kế thứ nhất của ông C.

Chị Ly A1 hoàn toàn không được biết đến bản Di chúc ngày 11/7/2013. Sau khi ông Chu m, Chị trực tiếp hỏi bà Đinh Thị B (là bác ruột của chị) thì bà B có nói ông C không để lại di chúc. Tuy nhiên, bà B khởi kiện và trình cho Tòa bản di chúc khiến chị bất ngờ và nghi ngờ tính chân thực của bản di chúc trên.

- Việc chị tiến hành kê khai văn bản khai nhận và lập hồ sơ cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất theo đúng quy định của pháp luật.

Do đó, chị Đinh Ly L2 A đề nghị Tòa án bác toàn bộ yêu cầu khởi kiện của bà Đinh Thị Bích . Đề nghị Toà án tuyên hủy di chúc ngày 11/7/2013 của ông Đinh Văn C do vi phạm pháp luật.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà* Trần Thị Kim L *trình bày:*

Bà sống chung như vợ chồng với ông Đinh Văn C từ năm 1997 nhưng không làm giấy đăng ký kết hôn và có 01 con chung là Đinh Ly Ly A1 (là bị đơn). Bà không đồng ý với yêu cầu khởi kiện của bà Đinh Thị Bích . Không có ý kiến của bà mà ông C tự ý để lại tài sản cho bà B và không đưa vợ con vào di chúc là không đúng với quy định của pháp luật, làm ảnh hưởng tới tài sản của gia đình bà. Bà đề nghị Toà án tuyên hủy di chúc ngày 11/7/2013 của ông Đinh Văn C do vi phạm pháp luật.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan* Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ *trình bày:*

Ngày 23/12/2020, Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B tiếp nhận hồ sơ nhận thừa kế đối với bà Đinh Ly Ly A1 với các Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Sau khi tiếp nhận hồ sơ, căn cứ khoản 1 Điều 188 Luật Đất đai 2013 và Điều 79 Nghị định 43/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 của Chính Phủ, ngày 24/12/2020, Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B đã lập phiếu chuyển thông tin địa chính và chuyển Chi cục Thuế thành phố B xác định nghĩa vụ tài chính cho chị Đinh Ly Ly A1. Ngày 28/12/2020, Chi cục T phát hành thông báo nghĩa vụ tài chính cho bà Ly Ly A1. Chị Ly Ly A1 đã thực hiện xong các nghĩa vụ tài chính. Ngày 30/12/2020, Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất thành phố B đã ký chỉnh lý trang 4 cho bà Đinh Ly Ly A1 là đúng theo quy định của pháp luật. Căn cứ vào thành phần hồ sơ và các quy định pháp luật hiện hành, việc Sở T giải quyết hồ sơ cấp lại và đăng ký biến động cho người nhận thừa kế theo đúng quy định pháp luật.

Đối với nội dung khởi kiện của bà Đinh Thị B yêu cầu hủy văn bản khai nhận di sản thừa kế và hủy giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, đề nghị Tòa án xem xét giải quyết theo quy định của pháp luật.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan* Văn phòng Công chứng Đ *trình bày:*

Ngày 05/11/2020, chị Đinh Ly L2 A đến Văn phòng Công chứng Đ để yêu cầu tiến hành thủ tục khai nhận di sản thừa kế đối với tài sản của cha ruột là ông Đinh Văn C (chết ngày 24/02/2019) đối với 03 quyền sử dụng đất.

Văn phòng công chứng đã kiểm tra và phát hành thông báo về việc khai nhận di sản thừa kế đối với các thửa đất nói trên để niêm yết tại UBND cấp xã nơi có đất và nơi cư trú cuối cùng của ông Đinh Văn C theo quy định của pháp luật. Hết thời hạn niêm yết, Văn phòng công chứng không nhận bất kỳ yêu cầu, tranh chấp, khiếu nại hay ý kiến phản ánh nào.

Ngày 23/12/2020, chị Ly Ly A1 yêu cầu công chứng văn bản khai nhận di sản thừa kế của ông Đinh Văn C đối với 03 thửa đất trên. Sau khi kiểm tra thông tin về tài sản và các giấy tờ liên quan đến thủ tục khai nhận thừa kế, đồng thời kiểm tra thông tin ngăn chặn tài sản thì Văn phòng Công chứng Đ thấy hồ sơ yêu cầu công chứng của các bên đã đầy đủ, hợp lệ, không ngăn chặn về tài sản. Vì vậy, Văn phòng đã tiến hành soạn thảo Văn bản khai nhận di sản thừa kế theo yêu cầu của chị Đinh Ly Ly A1, các bên đã đọc lại và Văn phòng công chứng cũng đã giải thích quyền và nghĩa vụ của người lập văn bản này cũng như hậu quả pháp lý của việc khai nhận di sản thừa kế và hậu quả pháp lý của việc bỏ sót người thừa kế theo quy định của pháp luật. Chị Ly Ly A1 đã không có ý kiến gì và đồng ý với toàn bộ nội dung văn bản và ký tên vào từng trang của văn bản khai nhận di sản thừa kế theo yêu cầu của chị Đinh Ly Ly A1, số công chứng 018272, quyển số 12TP/CC-SCC/HĐGD ngày 23/12/2020. Do đó, việc Văn phòng Công chứng Đ khai nhận di sản thừa kế nêu trên là hoàn toàn phù hợp với quy định của pháp luật và tuân thủ đầy đủ các trình tự, thủ tục theo quy định của pháp luật về công chứng văn bản khai nhận di sản thừa kế.

Nay bà Đinh Thị B khởi kiện yêu cầu hủy văn bản khai nhận di sản thừa kế và hủy Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, đề nghị Tòa án giải quyết vụ án theo quy định của pháp luật, đảm bảo quyền và lợi ích cho các bên.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan* Phòng Công chứng số 1*, tỉnh Đắk Lắk trình bày:*

Theo hồ sơ tài liệu hiện đang lưu trữ tại Phòng Công chứng số 1, tỉnh Đắk Lắk thì trình tự, thủ tục công chứng Di chúc của ông Đinh Văn C được thực hiện theo đúng trình tự thủ tục của pháp luật; Văn bản công chứng thể hiện đúng ý chí, nguyện vọng của ông Đinh Văn C; tại thời điểm ký công chứng, người lập di chúc có năng lực hành vi dân sự đầy đủ theo quy định của pháp luật, đã ký tên, điểm chỉ vào Di chúc và được Phòng Công chứng số 1 tỉnh Đắk Lắk chứng nhận số công chứng 01853 quyển số 01/TP/CC-SCC/HĐGD ngày 11/7/2013. Do đó, Phòng Công chứng số 1, tỉnh Đắk Lắk đồng ý với yêu cầu "Công nhận di chúc ngày 11/7/2013 của ông Đinh Văn C có hiệu lực pháp luật" của bà Đinh Thị Bích . Đề nghị Tòa án xem xét giải quyết theo quy định của pháp luật.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan* Công ty Cổ phần B2 *trình bày:*

Năm 2015, Chi nhánh Công ty Cổ phần B2 tại Đắk Lắk có thuê nhà đất của ông Đinh Văn C và ông Đinh Văn T1 để kinh doanh thiết bị điện tử, cụ thể:

- Thuê của ông Đinh Văn C mặt bằng tại địa chỉ: I L, phường T, thành phố B tỉnh Đắk Lắk;

- Thuê của ông Đinh Văn T1 mặt bằng tại địa chỉ: F P, phường T, thành phố B tỉnh Đắk Lắk;

Sau khi thỏa thuận việc thuê mặt bằng, ông C có ủy quyền cho ông T1 đứng ra ký hợp đồng thuê và các giấy tờ tài liệu liên quan với tổng thời gian thuê từ 01/3/2015 đến hết ngày 28/02/2025. Sau khi ông Chu m, Công ty vẫn tiếp tục hợp

đồng thuê đã ký kết, việc thanh toán tiền thuê vẫn thực hiện theo nội dung Hợp đồng đã thỏa thuận trước đó.

Hiện nay, thửa đất tại địa chỉ I L, phường T, thành phố B tỉnh Đắk Lắk đang do Công ty quản lý sử dụng. Trong vụ việc tranh chấp giữa các bên, Công ty là bên thứ ba ngay tình nên đề nghị Tòa án xem xét giải quyết để đảm bảo quyền sử dụng ổn định đến hết thời gian thuê của Công ty theo quy định của pháp luật.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà* Bùi Thị Phương L1 *trình bày:*

Giữa bà và bà Đinh Thị B có mối quan hệ bạn bè thân quen đã lâu. Khoảng tháng 9/2019, bà có mượn của bà Đinh Thị B nhà và đất tại địa chỉ số A L, thành phố B để sử dụng. Sau khi mượn thì bà là người trực tiếp quản lý sử dụng, trong suốt quá trình đó thì không xảy ra tranh chấp mâu thuẫn với ai. Cho đến chiều ngày 28/6/2021, có một người nữ tự xưng là Đinh Ly L2 A cùng với một nhóm người đến địa 140 L tìm gặp bà và thông báo với bà rằng nhà đất hiện nay đã thuộc quyền sử dụng của chị Ly A1. Bà Ly A1 yêu cầu bà nhanh chóng di dời đồ đạc đi nơi khác để trả mặt bằng cho Ly A1. Bà đã liên hệ với bà B thì được biết nhà và đất này hiện đang xảy ra tranh chấp tại Tòa án. Sau một thời gian thì không thấy chị Ly A1 và nhóm người này xuất hiện nữa. Hiện nay, bà vẫn đang trực tiếp quản lý sử dụng mặt bằng tại địa chỉ A L. Đối với việc giải quyết vụ án thì bà không có yêu cầu gì và từ chối tham gia tố tụng.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông* Nguyễn Văn M *trình bày:*

Khoảng tháng 8/2019, ông có mượn của bà Đinh Thị B nhà và đất tại địa chỉ số A H, phường T, thành phố B để kinh doanh quán cà phê thương hiệu Trung Em. Sau khi mượn thì ông là người trực tiếp quản lý sử dụng, trong suốt quá trình đó thì không xảy ra tranh chấp mâu thuẫn với ai. Cho đến ngày 28/6/2021, có một người nữ tự xưng là Đinh Ly L2 A cùng với một nhóm người đến quán cà phê Trung E và thông báo với ông rằng nhà đất tại địa chỉ A H đã thuộc quyền sử dụng của cô Ly A1. Ông liên hệ với bà B thì được biết nhà và đất này hiện đang xảy ra tranh chấp tại Tòa án. Sau đó, ông đã trả mặt bằng và di dời các đồ đạc trong quán đi nơi khác. Ông không có yêu cầu gì và từ chối tham gia tố tụng.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông* Đinh Văn T1 *trình bày:*

Ông là em ruột của bà Đinh Thị B và ông Đinh Văn C. Năm 2015, Chi nhánh Công ty Cổ phần B2 tại Đắk Lắk có thuê nhà đất của ông và ông Đinh Văn C để kinh doanh thiết bị điện tử, cụ thể:

- Thuê mặt bằng của ông Đinh Văn C tại địa chỉ I L, Phường T, tỉnh Đắk Lắk;

- Thuê mặt bằng của ông tại địa chỉ F P, Phường T Thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

Sau khi thỏa thuận về việc thuê mặt bằng, ông C có ủy quyền cho ông đứng ra ký kết hợp đồng thuê và các giấy tờ tài liệu liên quan với B2, tổng thời gian thuê từ 01/03/2015 đến hết ngày 28/02/2025. Năm 2019, ông Chu m. Phía FPT thống nhất với ông và bà B (người được thừa hưởng di sản thừa kế của ông C)

vẫn tiếp tục thực hiện hợp đồng thuê đã ký kết trước đó. Hiện nay, thửa đất tại 90V Lê Hồng P1 và 69K Phan Bội Châu vẫn do Chi nhánh Công ty Cổ phần B2 tại Đắk Lắk quản lý sử dụng. Đối với việc giải quyết vụ án thì ông không có yêu cầu gì; đề nghị Tòa án xem xét giải quyết theo quy định pháp luật. Ông T1 từ chối tham gia tố tụng.

[2] Tại Bản án dân sự sơ thẩm số 01/2022/DS-ST ngày 07-01-2022, Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Lắk đã quyết định:

Căn cứ khoản 5, khoản 11 Điều 26; Điều 34; Điều 37; Điều 39; Điều 146, Điều 147 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Áp dụng: Điều 648, 652, 653 Bộ luật dân sự 2005; khoản 1 Điều 117, Điều 609, Điều 610, Điều 611, Điều 612, Điều 613, Điều 614, Điều 643, Điều 644 Bộ luật dân sự năm 2015; Điều 14 Luật Hôn nhân và gia đình; Điều 97, Điều 98, Điều 99, Điều 100, Điều 105, Điều 106 Luật Đất đai năm 2013; khoản 1 Điều 58 Luật Công chứng năm 2014; khoản 2 Điều 26 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, án phí và lệ phí Tòa án.

Tuyên xử: Chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn bà Đinh Thị Bích .

1. Công nhận Di chúc lập ngày 11-7-2013 của ông Đinh Văn C, theo số công chứng 01853, quyển số 01TP/CC-SCC/HĐGD, tại Phòng Công chứng số 1, tỉnh Đắk Lắk có hiệu lực pháp luật đối với 04 tài sản còn lại, cụ thể:

- Thửa đất số D19, tờ bản đồ Độc Lập, diện tích 45,4 m^2; địa chỉ: Khu tái định cư C, tỉnh Đắk Lắk, đã được Ủy ban nhân dân thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BB 778232 ngày 04-03-2011, cho hộ ông Đinh Văn C.

- Thửa đất số 113, tờ bản đồ số 19, diện tích 156,2 m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, đã được Ủy ban nhân dân thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số AD 579134 ngày 14-12-2005, cho hộ ông Đinh Văn C.

- Thửa đất số 45, tờ bản đồ số 19, diện tích 26,3 m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, đã được Ủy ban nhân dân thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số AI 530086 ngày 24-9-2007 cho hộ ông Nguyễn Văn H2 và bà Nguyễn Thị T2, được Văn phòng đăng ký quyền sử dụng đất chỉnh lý biến động chuyển nhượng cho ông Đinh Văn C vào ngày 30-12-2008.

- Thửa đất số 31, tờ bản đồ số 9, diện tích 26,6 m^2 và nhà ở trên đất;địa chỉ: 5 N, phường B, Quận C, thành phố Hồ Chí Minh, đã được Ủy ban nhân dân thành phố H cấp Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 70105031145 ngày 29-10-2001 cho ông Nguyễn Văn V và bà Dương Thị N1; được Trung tâm thông tin Tài nguyên Môi trường và Đăng ký nhà đất thành phố H chỉnh lý biến động chuyển nhượng cho ông Đinh Văn C ngày 03-10-2007.

2. Tuyên bố Văn bản khai nhận di sản thừa kế của bà Đinh Ly L2 A lập ngày 23-12-2020, theo số công chứng 018272, quyển số 12TP/CC-SCC/HĐGD, tại Văn phòng Công chứng Đ là vô hiệu.

3. Hủy Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CU 492432 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 08/10/2020 cho hộ bà Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C (chết), đã được Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B, tỉnh Đắk Lắk chỉnh lý biến động để thừa kế cho bà Đinh Ly L2 A ngày 30/12/2020, đối với thửa đất số 400 (cũ D19) tờ bản đồ số 6 (cũ Độc Lập), diện tích 45,4 m^2, địa chỉ thửa đất: Phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

Huỷ Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CV 616574 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 08/10/2020 cho bà Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C (chết), đã được Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B, tỉnh Đắk Lắk chỉnh lý biến động để thừa kế cho bà Đinh Ly L2 A ngày 30-12-2020, đối với thửa đất số 45, tờ bản đồ số 19, diện tích 26,3 m^2; địa chỉ: Phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

Huỷ Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CV 616171 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 16/9/2020 cho hộ bà Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C (chết), đã được Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B, tỉnh Đắk Lắk chỉnh lý biến động để thừa kế cho bà Đinh Ly L2 A ngày 30/12/2020, đối với thửa đất số 113, tờ bản đồ số 19, diện tích 156,2 m^2; địa chỉ: Phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

4. Quyết định áp dụng biện pháp khẩn cấp tạm thời số 04/2021/QĐ-BPKCTT, ngày 08-02-2021 của Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk đã có hiệu lực pháp luật và việc giải quyết yêu cầu hủy bỏ quyết định này được thực hiện theo quy định tại Điều 138 Bộ luật Tố tụng dân sự 2015.

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn quyết định về án phí và thông báo quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

[3] Kháng cáo:

Ngày 11 - 01- 2022, bị đơn chị Đinh Ly L2 A kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm, đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm bác toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn; với lý do bản án sơ thẩm chưa xem xét hết toàn bộ các chứng cứ.

Cùng với Đơn kháng cáo, bị đơn chị Đinh Ly L2 A có Văn bản đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm thu thập chứng cứ và giám định chữ ký của ông Đinh Văn C trong Di chúc ngày 11-7- 2013. Đồng thời, cung cấp giấy xác nhận của Công ty Cổ phần X về chi phí thi công sửa chữa nhà tại địa chỉ: 5 N, phường B, Quận C, thành phố Hồ Chí Minh mà chị Ly A1 hợp đồng thi công số tiền là 538.000.000 đồng.

[4] Tại phiên tòa phúc thẩm:

Bị đơn chị Đinh Ly L2 A giữ nguyên nội dung kháng cáo, đề nghị sửa bản án sơ thẩm theo hướng không chấp nhận đơn khởi kiện của nguyên đơn. Đồng thời cung cấp tại liệu chứng cứ mới là Bản kê lịch sử chuyển tiền từ ông Đinh

Văn T1 cho chị Đinh Ly Ly A1 từ nguồn tiền cho thuê nhà đất tại thành phố B thông qua Ngân hàng N2, Chi nhánh B3.

Đại diện Viện kiểm sát cấp cao tại Đà Nẵng tham gia phiên tòa phúc thẩm phát biểu ý kiến: Thẩm phán, Thư ký Tòa án và những người tham gia tố tụng đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Tòa án cấp phúc thẩm đã tiến hành thu thập chứng cứ ở nhiều Cơ quan, tổ chức và tiến hành giám định chữ ký, đã xác định chữ ký và dấu vân tay là đúng của ông Đinh Văn C trong Di chúc ngày 11-7- 2013. Về nội dung vụ án, đề nghị Hội đồng xét xử phúc thẩm không chấp nhận kháng cáo của bị đơn, giữ nguyên Bản án dân sự sơ thẩm. Đối với các tài liệu chứng cứ mới mà người kháng cáo cung cấp đề nghị Hội đồng xét xử xem xét giải quyết theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án và kết quả tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử phúc thẩm nhận định

[1] Xét phạm vi khởi kiện và quan hệ pháp luật:

Ngày 24-02-2019, ông Đinh Văn C chết. Bà Đinh Thị B khởi kiện yêu cầu Tòa án công nhận di chúc được công chứng ngày 11-7-2013 của ông Đinh Văn C, tuyên hủy Văn bản khai nhận di sản thừa kế được Công chứng ngày 23-12-2020 của chị Đinh Ly Ly A1 và yêu cầu hủy 03 Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất liên quan. Đây là tranh chấp về thừa kế tài sản, yêu cầu tuyên bố Văn bản công chứng vô hiệu theo quy định tại khoản 5, khoản 11 Điều 26 Bộ luật Tố tụng dân sự, trong đó có yêu cầu huỷ quyết định cá biệt theo quy định tại Điều 34 Bộ luật Tố tụng dân sự, chưa có yêu cầu phân chia di sản thừa kế; nên Bản án sơ thẩm xác định đây là quan hệ tranh chấp về di chúc, yêu cầu tuyên bố văn bản công chứng vô hiệu và hủy Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, chưa phân chia di sản thừa kế.

[2] Xét yêu cầu công nhận di chúc lập ngày 11-7-2013 của ông Đinh Văn C đối với 04 quyền sử dụng đất theo các Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số BB 778232 do UBND thành phố B cấp ngày 04/03/2011 cho hộ ông Đinh Văn C; số AD 579134 do UBND thành phố B cấp ngày 14/12/2005 cho hộ ông Đinh Văn C; số AI 530086 do UBND thành phố B cấp ngày 24/9/2007, được đăng ký biến động sang tên cho ông Đinh Văn C vào ngày 30/12/2008; số 70105031145 do UBND thành phố H cấp ngày 29/10/2001, thay đổi chủ sử dụng, chủ sở hữu cho ông Đinh Văn C ngày 03/10/2007:

[2.1] Theo Giấy xác nhận tình trạng hôn nhân ngày 28-8-2007 và ngày 20-9-2013 của UBND phường T (BL 216, 217) thể hiện tại các thời điểm này ông Đinh Văn C hiện còn độc thân, chưa đăng ký kết hôn với ai. Bà Trần Thị Kim L thừa nhận bà sống chung như vợ chồng với ông Đinh Văn C từ năm 1997 mà không đăng ký kết hôn. Theo khoản 1 Điều 14 Luật Hôn nhân gia đình thì nam nữ chung sống với nhau như vợ chồng mà không đăng ký kết hôn thì không làm phát sinh quyền, nghĩa vụ giữa vợ và chồng. Do đó, bà L không phải vợ hợp pháp của ông Đinh Văn C.

Đồng thời, 04 Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất còn lại trong di chúc đều được mang tên ông Đinh Văn C (hoặc hộ ông Đinh Văn C tại thửa đất D19 và thửa 113) từ thời điểm năm 2005 đến năm 2011 do ông Chu nhận chuyển nhượng và tạo lập. Hiện không có tài liệu chứng cứ chứng minh việc hình thành các tài sản tại thành phố B có công sức của bà L và chị Ly A1. Chị Đinh Ly L2 A có quan hệ huyết thống với ông Đinh Văn C nhưng mới sinh năm 1999 và không chung sống cùng với ông C tại tỉnh Đắk Lắk. Bản sao kê lịch sử chuyển tiền tại Ngân hàng do ông T1 chuyển cho chị Ly A1 không chứng minh các tài sản đất đai tại thành phố B nêu trên là của chị Ly A1.

Ngoài ra, tại Sổ hộ khẩu của hộ ông Đinh Văn C và Đơn xin xác nhận thành viên trong hộ gia đình của bà Đinh Ly L2 A ngày 19/10/2020 (được Công an thành phố B xác nhận) thể hiện tại thời điểm ngày 01/01/2004 thì Sổ hộ khẩu gia đình hộ ông Đinh Văn C chỉ có 01 nhân khẩu là ông Đinh Văn C (*BL 260-263*). Như vậy tại thời điểm giao đất và cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất thì hộ gia đình ông C chỉ có một mình ông C.Thực tế, bà L và chị Đinh Ly L2 A chung sống với nhau và có sổ hộ khẩu ở thành phố Hồ Chí Minh (*BL 135, 136*).

[2.2] Ông Đinh Văn C lập Di chúc theo hình thức văn bản có công chứng. Tại thời điểm ký công chứng, ông Đinh Văn C có năng lực hành vi dân sự đầy đủ theo quy định của pháp luật, đã ký tên, điểm chỉ vào Di chúc và được Phòng Công chứng số 1, tỉnh Đắk Lắk chứng nhận số công chứng 01853, quyển số 01/TP/CC-SCC/HĐGD ngày 11/7/2013. Các tài sản ông C định đoạt đều là tài sản riêng của ông C.

Tại giai đoạn phúc thẩm, theo yêu cầu của người kháng cáo, Tòa án đã tiến hành các thủ tục giám định chữ ký của ông Đinh Văn C. Tại Kết luận giám định số 1177/KL-KTHS ngày 15-12-2022 của Phòng K Công an tỉnh Đ đã xác định Chữ ký, chữ viết và dấu vân tay trên Di chúc ngày 11-7-2013 là của ông Đinh Văn C. Như vậy ông C đã định đoạt tài sản của mình bằng di chúc được lập ngày 11-7-2013.

[2.3] Theo quy định tại khoản 1 Điều 611 và khoản 1 Điều 643 Bộ luật Dân sự 2015 thì di chúc có hiệu lực từ thời điểm mở thừa kế, tức thời điểm người có tài sản chết. Ngày 24-02-2019 ông Đinh Văn C chết. Tại thời điểm này, di sản của ông C chỉ còn lại 04 nhà đất thì phần di chúc về các nhà đất này vẫn có hiệu lực theo quy định tại khoản 3 Điều 643 Bộ luật Dân sự 2015. Di chúc được lập từ khi chị Đinh Ly L2 A mới 13 tuổi, nhưng điều này không làm vô hiệu toàn bộ di chúc, bởi di chúc là quyền của người để lại di sản. Trong phạm vi vụ án này, chưa có phân chia di sản mà chỉ mới yêu cầu công bố di chúc có hiệu lực đối với các di sản của ông C.

[2.4] Tuy nhiên, đối với tài sản là thửa đất số 31, tờ bản đồ số 9, diện tích 26,6m^2 và nhà ở gắn liền trên đất tại địa chỉ: 5 N, phường B, Quận C, thành phố Hồ Chí Minh, khi ông Chu lập di chúc ngày 11/7/2013 thì tài sản này trước đó đã được bà Trần Thị Kim L và chị Đinh Ly L2 A quản lý, sử dụng liên tục từ năm 2007 đến nay nên có công sức làm tăng giá trị của di sản; ngoài ra qua quá trình giải quyết tại Tòa án cấp phúc thẩm chị Đinh Ly L2 A cung cấp các giấy tờ, tài

liệu chứng cứ cho rằng quá trình quản lý, sử dụng nhà đất thì chị Đinh Ly Ly A1 đã sửa chữa, tôn tạo, nâng cấp nhà trên đất. Vậy nên, việc xác định di chúc có hiệu lực đối với toàn bộ nhà đất tại địa chỉ: 5 N, phường B, Quận C, thành phố Hồ Chí Minh đã ảnh hưởng đến quyền lợi hợp pháp của chị Đinh Ly Ly A1. Do đó, cần phải tuyên bố Di chúc vô hiệu một phần, phần đối với nhà đất tại địa chỉ: 5 N, phường B, Quận C, thành phố Hồ Chí Minh.

[2.5] Từ những nhận định trên, xét thấy để bảo đảm quyền lợi chung cho những người được hưởng di sản, cần chấp nhận một phần kháng cáo của bị đơn, tuyên bố di chúc lập ngày 11/7/2013 của ông Đinh Văn C có hiệu lực pháp luật đối với 03 tài sản tại thành phố B, tỉnh Đắk Lắk; còn lại vô hiệu một phần Di chúc đối với nhà đất tại địa chỉ: 5 N, phường B, Quận C, thành phố Hồ Chí Minh. Khi phân chia di sản, nếu có tranh chấp và có đơn khởi kiện thì được giải quyết bằng một vụ án khác. Đồng thời, hiện chị Ly A1 sức khỏe yếu, nhiều bệnh tật, cuộc sống phải nương nhờ cha mẹ; xuất phát từ quan hệ huyết thống giữa ông C và chị Ly A1, nên khi phân chia di sản cũng cần xem xét hợp lý các quy định tại Điều 658 Bộ luật Dân sự.

[3] Xét yêu cầu khởi kiện hủy Văn bản khai nhận di sản thừa kế ngày 23-12-2020 của chị Đinh Ly Ly A1 và hủy Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CU 492432 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 08/10/2020; Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CV 616574 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 08/10/2020; Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CV 616171 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 16-9-2020 đều mang tên bà Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C, đã được Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B chỉnh lý biến động thừa kế cho chị Đinh Ly L2 A ngày 30-12-2020:

Trong 03 hồ sơ đề nghị cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho chị Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C (chết), thể hiện rằng chị Đinh Ly Ly A1 đã đánh rơi mất 04 Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của ông Đinh Văn C nên làm thủ tục đề nghị được cấp lại. Đồng thời, chị Ly Ly A1 khẳng định rằng ông C không để lại di chúc và chị là người thừa kế theo pháp luật duy nhất của ông C. Tuy nhiên, thực tế ông C có lập Di chúc, bà Đinh Thị B là người đang giữ di chúc và bản chính 04 Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, gồm: số BB 778232 ngày 04/03/2011, số AD 579134 ngày 14/12/2005, số AI 530086 ngày 24/9/2007, số 70105031145 ngày 29/10/2001. Đồng thời, di chúc lập ngày 11/7/2013 của ông Đinh Văn C đã có hiệu lực pháp luật đối với các tài sản tại thành phố B, tỉnh Đắk Lắk; người hưởng thừa kế theo di chúc là bà Đinh Thị Bích . Nhưng Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ lại ban hành các Quyết định số 457/QĐ-STNMT ngày 16/9/2020, số 505/QĐ-STNMT ngày 08/10/2020, số 506/QĐ-STNMT ngày 08/10/2020, hủy Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất để cấp mới lại cho chị Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C (chết) là không chính xác.

Do đó, nội dung khai nhận di sản thừa kế của chị Đinh Ly L2 A theo Văn bản khai nhận di sản thừa kế lập ngày 23/12/2020 là sai sự thật, trái với nội dung

di chúc lập ngày 11/7/2013 của ông Đinh Văn C và không phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 58 Luật Công chứng năm 2014, nên Văn bản khai nhận di sản thừa kế của bà Đinh Ly L2 A được công chứng ngày 23/12/2020 bị vô hiệu theo quy định Điều 123 của Bộ luật Dân sự 2015.

Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B đã chỉnh lý biến động để thừa kế quyền sử dụng đất tại thành phố B cho chị Đinh Ly L2 A ngày 30/12/2020 dựa trên nội dung Văn bản khai nhận di sản thừa kế của chị Đinh Ly L2 A được công chứng ngày 23/12/2020, nên cần phải hủy các Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đã được chỉnh lý biến động này mới đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp người được hưởng di sản thừa kế.

Từ các căn cứ trên, Hội đồng xét xử phúc thẩm chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của bà Đinh Thị B, tuyên bố Văn bản khai nhận di sản thừa kế lập ngày 23/12/2020 của bà Đinh Ly Ly A1, theo số công chứng 018272, quyển số 12TP/CC-SCC/HĐGD tại Văn phòng Công chứng Đ là vô hiệu; hủy Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CU 492432 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 08/10/2020; hủy Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CV 616574 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 08/10/2020; hủy Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CV 616171 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 16/9/2020 đều mang tên Đinh Ly Ly A1 và Đinh Văn C; đều đã được Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B chỉnh lý biến động để thừa kế cho chị Đinh Ly L2 A ngày 30-12-2020. Bản án sơ thẩm đã hủy các văn bản, quyết định cá biệt này là hợp lý, nên được giữ nguyên.

[4] Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, không bị kháng cáo kháng nghị nên Hội đồng xét xử phúc thẩm không xem xét.

[5] Về án phí: Do chấp nhận một phần kháng cáo, sửa một phần án sơ thẩm nên người kháng cáo không phải chịu án phí phúc thẩm.

Về chi phí giám định tại giai đoạn phúc thẩm theo quy định pháp luật thì chị Ly A1 phải chịu, nhưng chị Đinh Ly Ly A1 đã nộp toàn bộ chi phí giám định này, tại phiên tòa phúc thẩm không yêu cầu giải quyết nên không xem xét.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

1. Căn cứ khoản 2 Điều 308, khoản 2 Điều 309 của Bộ luật Tố tụng dân sự, chấp nhận một phần kháng cáo, sửa một phần Bản án dân sự sơ thẩm số 01/2022/DS-ST ngày 07-01-2022 của Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Lắk.

2. Áp dụng: Điều 648, Điều 653 Bộ luật Dân sự 2005; khoản 1 Điều 117, Điều 123, Điều 130, Điều 609, Điều 610, Điều 611, Điều 612, Điều 613, Điều

614, Điều 618, khoản 4 Điều 643, Điều 644 Bộ luật Dân sự năm 2015; Điều 14 Luật Hôn nhân và gia đình; Điều 97, Điều 98, Điều 99, Điều 100, Điều 105, Điều 106 Luật Đất đai năm 2013; khoản 1 Điều 58 Luật Công chứng năm 2014.

Tuyên xử: Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn bà Đinh Thị Bích .

2.1- Công nhận Di chúc lập ngày 11-7-2013 của ông Đinh Văn C, theo số công chứng 01853, quyển số 01TP/CC-SCC/HĐGD, tại Phòng Công chứng số 1, tỉnh Đắk Lắk có hiệu lực pháp luật đối với 03 tài sản còn lại, cụ thể:

- Thửa đất số D19, tờ bản đồ Độc Lập, diện tích 45,4 m^2; địa chỉ: Khu tái định cư C, tỉnh Đắk Lắk, đã được Ủy ban nhân dân thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BB 778232 ngày 04-03-2011, cho hộ ông Đinh Văn C.

- Thửa đất số 113, tờ bản đồ số 19, diện tích 156,2 m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, đã được Ủy ban nhân dân thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số AD 579134 ngày 14-12-2005, cho hộ ông Đinh Văn C.

- Thửa đất số 45, tờ bản đồ số 19, diện tích 26,3 m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, đã được Ủy ban nhân dân thành phố B cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số AI 530086 ngày 24/9/2007 cho hộ ông Nguyễn Văn H2 và bà Nguyễn Thị T2, được Văn phòng đăng ký quyền sử dụng đất chỉnh lý biến động chuyển nhượng cho ông Đinh Văn C vào ngày 30-12-2008.

2.2- Di chúc lập ngày 11-7-2013 của ông Đinh Văn C, theo số công chứng 01853, quyển số 01TP/CC-SCC/HĐGD, tại Phòng Công chứng số 1, tỉnh Đắk Lắk vô hiệu đối với 01tài sản còn lại, cụ thể:

Nhà đất tại địa chỉ: 5 N, phường B, Quận C, thành phố Hồ Chí Minh, (Thửa đất số 31, tờ bản đồ số 9, diện tích 26,6 m^2) đã được Ủy ban nhân dân thành phố H cấp Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở và quyền sử dụng đất ở số 70105031145 ngày 29-10-2001 cho ông Nguyễn Văn V và bà Dương Thị N1; được Trung tâm thông tin Tài nguyên Môi trường và Đăng ký nhà đất thành phố H chỉnh lý biến động chuyển nhượng cho ông Đinh Văn C ngày 03-10-2007.

2.3-Tuyên bố Văn bản khai nhận di sản thừa kế của bà Đinh Ly L2 A lập ngày 23-12-2020, theo số công chứng 018272, quyển số 12TP/CC-SCC/HĐGD, tại Văn phòng Công chứng Đ là vô hiệu.

2.4- Hủy Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CU 492432 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 08/10/2020 cho hộ bà Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C (chết), đã được Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B, tỉnh Đắk Lắk chỉnh lý biến động để thừa kế cho bà Đinh Ly L2 A ngày 30-12-2020, đối với thửa đất số 400 (cũ D19) tờ bản đồ số 6 (cũ Độc Lập), diện tích 45,4 m^2, địa chỉ thửa đất: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

Huỷ Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CV 616574 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 08-10-2020 cho bà Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C (chết), đã được Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B, tỉnh Đắk Lắk chỉnh lý biến động để thừa kế cho bà Đinh Ly L2 A ngày 30/12/2020, đối với thửa đất số 45, tờ bản đồ số 19, diện tích 26,3 m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

Huỷ Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số CV 616171 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Đ cấp ngày 16-9-2020 cho hộ bà Đinh Ly Ly A1 và ông Đinh Văn C (chết), đã được Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thành phố B, tỉnh Đắk Lắk chỉnh lý biến động để thừa kế cho bà Đinh Ly L2 A ngày 30-12-2020, đối với thửa đất số 113, tờ bản đồ số 19, diện tích 156,2 m^2; địa chỉ: phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

3. Các Quyết định còn lại của Bản án dân sự sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị nên không xem xét, có hiệu lực pháp luật kể từ thời điểm hết thời hiệu kháng cáo, kháng nghị.

4. Án phí phúc thẩm chị Đinh Ly L2 A không phải chịu, hoàn trả lại cho chị Đinh Ly L2 A số tiền tạm ứng áp phí dân sự phúc thẩm đã nộp là 300.000 đồng theo Biên lai thu số 0009994 ngày 11-01-2022 của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Đắk Lắk.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:
- TANDTC - Vụ II;
- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSNDCC tại Đà Nẵng;
- Cục THA dân sự tỉnh Đắk Lắk;
- Các đương sự (theo địa chỉ);
- Lưu: H/sơ vụ án, Phòng HCTP, LTHS.

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

(Đã ký)

Nguyễn Tấn Long